Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

P9_TA(2021)0020

Αξιοπρεπής και οικονομικά προσιτή στέγαση για όλους

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2021 σχετικά με την πρόσβαση σε αξιοπρεπή και οικονομικά προσιτή στέγαση για όλους (2019/2187(INI))

(2021/C 456/14)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκεκριμένα το άρθρο 3 παράγραφος 3, και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), συγκεκριμένα τα άρθρα 9, 14, 148, 151, 153, 160 και 168, καθώς και το Πρωτόκολλο 26 σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος,

— έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τον τίτλο IV (Αλληλεγγύη),

— έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ειδικότερα τα άρθρα 8 και 25,

— έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες,

— έχοντας υπόψη τις καταληκτικές παρατηρήσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες τον Σεπτέμβριο του 2015 σχετικά με την αρχική έκθεση που κατέθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στην προαναφερθείσα Επιτροπή τον Ιούνιο του 2014,

— έχοντας υπόψη τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) που υιοθετήθηκαν από τους παγκόσμιους ηγέτες τον Σεπτέμβριο του 2015 και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο, συγκεκριμένα δε τον ΣΒΑ 11 για βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, καθώς και τον ΣΒΑ 3 για τη διασφάλιση της καλής υγείας και την προώθηση της ευημερίας σε όλες τις ηλικίες,

— έχοντας υπόψη τον Χάρτη της Γενεύης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη στέγαση και τον στόχο του «να διασφαλιστεί η πρόσβαση όλων σε αξιοπρεπή, κατάλληλη, οικονομικά προσιτή και υγιεινή στέγαση» ([1]),

— έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ, το 2018, για τη στέγαση και την υγεία με τίτλο «Recommendations to promote healthy housing for a sustainable and equitable future» (Συστάσεις υπέρ της υγιούς στέγασης για ένα βιώσιμο και ισότιμο μέλλον) ([2]),

— έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ) που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2017, ιδίως τις αρχές 19, «στέγαση και παροχή βοήθειας στους αστέγους», και 20, «πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες»,

— έχοντας υπόψη τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, ιδίως δε το άρθρο 30 σχετικά με το δικαίωμα προστασίας από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, το άρθρο 31 σχετικά με το δικαίωμα στη στέγαση, και το άρθρο 16 σχετικά με το δικαίωμα της οικογένειας σε κοινωνική, νομική και οικονομική προστασία,

— έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης στο πλαίσιο της αστικής εταιρικής σχέσης για τη στέγαση του θεματολογίου της ΕΕ του 2018 ([3]),

— έχοντας υπόψη το νέο αστικό θεματολόγιο που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2016 στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για τη Στέγαση και τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (Habitat III), που πραγματοποιείται ανά εικοσαετία,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της ειδικής ομάδας υψηλού επιπέδου για τις επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές στην Ευρώπη του 2018 ([4]),

---

([1]) https://www.unece.org/fileadmin/DAM/hlm/charter/Language_versions/ENG_Geneva_UN_Charter.pdf
([2]) https://www.who.int/publications/i/item/who-housing-and-health-guidelines
([3]) https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/final_action_plan_euua_housing_partnership_december_2018_1.pdf
([4]) Έκθεση της ειδικής ομάδας υψηλού επιπέδου για τις επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές στην Ευρώπη με τίτλο: «Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe» (Τόνωση των επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές στην Ευρώπη), των Lieve Fransen, Gino del Bufalo και Edoardo Reviglio (Ιανουάριος 2018).

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

— έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών του 2017 με τίτλο «Προς ένα ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τη στέγαση» ([5]),

— έχοντας υπόψη τη δήλωση του δικτύου Eurocities του 2016 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις και τις τοπικές δημόσιες υπηρεσίες ([6]),

— έχοντας υπόψη την τελική δήλωση της 19ης άτυπης συνόδου των Ευρωπαίων υπουργών οι οποίοι είναι αρμόδιοι για θέματα στέγασης, που πραγματοποιήθηκε στις 9 και 10 Δεκεμβρίου 2013 ([7]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμα των δημάρχων μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων του 2014 σχετικά με το δικαίωμα στη στέγαση ([8]),

— έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 26ης Απριλίου 2017 «Taking stock of the 2013 Recommendation on "Investing in children: breaking the cycle of disadvantage" (Απολογισμός της σύστασης του 2013 με τίτλο "Επένδυση στα παιδιά: σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας") (SWD(2017)0258),

— έχοντας υπόψη την έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών της 30ής Δεκεμβρίου 2015 σχετικά με την κατάλληλη στέγαση ως συνιστώσα του δικαιώματος σε κατάλληλο βιοτικό επίπεδο και κατ' επέκταση του δικαιώματος στη μη διάκριση (A/HRC/31/54) ([9]), που αντιμετωπίζει την έλλειψη στέγης ως παγκόσμια κρίση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία χρήζει επείγουσας αντιμετώπισης σε παγκόσμιο επίπεδο,

— έχοντας υπόψη τη δέσμη μέτρων της Επιτροπής του 2013 για τις κοινωνικές επενδύσεις,

— έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής της 20ής Φεβρουαρίου 2013 με τίτλο "Επένδυση στα παιδιά: σπάζοντας τον κύκλο της μειονεξίας" (2013/112/ΕΕ),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Απριλίου 2011 με τίτλο "Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020" (COM(2011)0173) και τις εκθέσεις εφαρμογής και αξιολόγησης που ακολούθησαν,

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο "Ένα ποιοτικό πλαίσιο για υπηρεσίες κοινής ωφελείας στην Ευρώπη" (COM(2011)0900),

— έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος,

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 2020 με τίτλο "Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή" (COM(2020)0662),

— έχοντας υπόψη το νομοθετικό του ψήφισμα της 10ης Ιουλίου 2020 σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών ([10]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την ευρωπαϊκή προστασία των διασυνοριακών και εποχιακών εργαζομένων στο πλαίσιο της κρίσης της νόσου COVID-19 ([11]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ([12]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πολιτικές της ζώνης του ευρώ ([13]),

---

([5]) https://dmsearch.cor.europa.eu/search/opinion
([6]) http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/EUROCITIES%20statement%20on%20state%20aid%20and%20local%20public%20%20services_16%2001%202016%20final.pdf
([7]) http://www.iut.nu/wp-content/uploads/2017/07/Housing-Ministers%C2%B4-Communiqu%C3%A9.pdf
([8]) https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/resolution-for-social-housing-in-europe.pdf
([9]) https://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/31/54
([10]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0194.
([11]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0176.
([12]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0005.
([13]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0033.

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαρτίου 2019 σχετικά με το οικονομικό έγκλημα, τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή ([14]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Μαρτίου 2019 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών: απασχόληση και κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2019 ([15]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία μετά το 2020 ([16]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Νοεμβρίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση των ανισοτήτων ως μοχλό για την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης ([17]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τις πολιτικές περί ελαχίστου εισοδήματος ως εργαλείο για την αντιμετώπιση της φτώχειας ([18]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Ιουλίου 2016 σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, ιδίως όσον αφορά τις καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία ([19]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 5ης Ιουλίου 2016 με τίτλο "Πρόσφυγες: κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας" ([20]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαΐου 2016 με τίτλο "Φτώχεια: η διάσταση του φύλου" ([21]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Απριλίου 2016 σχετικά με την επίτευξη του στόχου κατά της φτώχειας δεδομένων των αυξανόμενων εξόδων των νοικοκυριών ([22]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με τη μείωση των ανισοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση στην παιδική φτώχεια ([23]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με την πολιτική συνοχής και τις περιθωριοποιημένες κοινότητες ([24]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2014 σχετικά με την ανάπτυξη στρατηγικής της ΕΕ για τους άστεγους ([25]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την κοινωνική στέγαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ([26]),

— έχοντας υπόψη την έκθεση του Ειδικού Εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών της 26ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση του δικαιώματος κατάλληλης στέγασης ως συνιστώσας του δικαιώματος σε κατάλληλο βιοτικό επίπεδο, και κατ' επέκταση του δικαιώματος στη μη διάκριση,

— έχοντας υπόψη τη σύσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης της 31ης Μαρτίου 2010 σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου,

---

([14]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0240.
([15]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0202.
([16]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0156.
([17]) ΕΕ C 356 της 4.10.2018, σ. 89.
([18]) ΕΕ C 346 της 27.9.2018, σ. 156.
([19]) ΕΕ C 101 της 16.3.2018, σ. 138.
([20]) ΕΕ C 101 της 16.3.2018, σ. 2.
([21]) ΕΕ C 76 της 28.2.2018, σ. 93.
([22]) ΕΕ C 58 της 15.2.2018, σ. 192.
([23]) ΕΕ C 366 της 21.10.2017, σ. 19.
([24]) ΕΕ C 366 της 21.10.2017, σ. 31.
([25]) ΕΕ C 482 της 23.12.2016, σ. 141.
([26]) ΕΕ C 65 της 19.2.2016, σ. 40.

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

— έχοντας υπόψη τη δεύτερη έρευνα για τα άτομα ΛΟΑΔΜ που διεξήγαγε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Μάιο του 2020,

— έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών "Housing for All" ("Στέγη για όλους") ([27]),

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο "Legal gender recognition in the EU: the journeys of trans people towards full equality" (Νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου στην ΕΕ: η πορεία των διεμφυλικών ατόμων προς την πλήρη ισότητα) ([28]) του Ιουνίου του 2020,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A9-0247/2020),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε επαρκή στέγαση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα, το οποίο πρέπει να θεωρείται ως προϋπόθεση για την άσκηση άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και την πρόσβαση σε αυτά, καθώς και για την αξιοπρεπή διαβίωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές των κρατών μελών οφείλουν να ορίζουν τη δική τους πολιτική στέγασης και να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το εν λόγω θεμελιώδες δικαίωμα γίνεται σεβαστό εντός της οικείας στεγαστικής αγοράς·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 151 ΣΛΕΕ, η Ένωση και τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα όπως αυτά που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961, και στον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989, έχουν ως στόχους την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας — ώστε να καταστήσουν δυνατή την εναρμόνισή τους με παράλληλη διατήρηση της προόδου — την κατάλληλη κοινωνική προστασία, τον διάλογο μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων, την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων με στόχο ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την πρόσβαση σε αξιοπρεπή και οικονομικά προσιτή στέγαση για όλους σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα όπως προβλέπονται στα άρθρα 16, 30 και 31 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος όπως προβλέπεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, σύμφωνα με τις Συνθήκες, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες γενικού συμφέροντος καθορίζονται από τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, φέρουν ειδικές υποχρεώσεις όσον αφορά την παροχή δημοσίων υπηρεσιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τις εν λόγω υπηρεσίες μπορούν να παρέχουν τόσο κρατικοί όσο και ιδιωτικοί φορείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν την κοινωνική στέγαση ως κοινωνική υπηρεσία κοινής ωφέλειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφελείας ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ευάλωτων πολιτών, σύμφωνα με τις αρχές της αλληλεγγύης και της ίσης πρόσβασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση ποιοτικού πλαισίου για υπηρεσίες κοινής ωφελείας στην Ευρώπη διασφαλίζει την πρόσβαση όλων των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες και προάγει την ποιότητα στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΣΒΑ 11 επιδιώκει συγκεκριμένους στόχους για το 2030 προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση όλων σε επαρκή, ασφαλή και οικονομικά προσιτή στέγαση και βασικές υπηρεσίες, η αναβάθμιση των παραγκουπόλεων, καθώς και η βελτίωση της χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης αστικοποίησης και των ικανοτήτων για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των ανθρωπίνων οικισμών με συμμετοχικό, ολοκληρωμένο και βιώσιμο χαρακτήρα σε όλες τις χώρες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ολοένα και περισσότερα άτομα με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα που διαμένουν στην ΕΕ δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν οικονομικά στις δαπάνες στέγασης, επιβαρύνονται υπερβολικά από τα έξοδα στέγασης και συντήρησης, διαμένουν σε κατοικίες αμφιβόλου ασφάλειας, ανθυγιεινές, χαμηλής ποιότητας, δυσπρόσιτες, ενεργειακά με αποδοτικές ή υπερπλήρεις, είναι άστεγοι ή διατρέχουν κίνδυνο έξωσης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση των ολοκληρωμένων έργων στέγασης δεν βελτιώνει σημαντικά την πρόσβαση σε στέγαση όσων τα εισοδήματα είναι πολύ χαμηλά για να έχουν την οικονομική δυνατότητα να αντεπεξέλθουν στα μισθώματα της αγοράς αλλά ταυτόχρονα πολύ υψηλά για να θεωρηθούν δικαιούχοι κοινωνικής στέγασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόβλημα αυτό επηρεάζει ιδίως τις μονογονεϊκές οικογένειες, τις πολυμελείς οικογένειες και τους νέους που τώρα εισέρχονται στην αγορά εργασίας·

([27]) https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2019/000003_el

([28]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/legal_gender_recognition_in_the_eu_the_journeys_of_trans_people_towards_full_equality_web.pdf

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Eurofound, η ακατάλληλη στέγαση κοστίζει στις οικονομίες της ΕΕ, σε ετήσια βάση, 195 δισεκατομμύρια EUR ([29])· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2018, το 17,1 % των κατοίκων της ΕΕ ζούσαν σε υπερπλήρεις κατοικίες ([30])· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην ΕΕ, το 28,5 % των νέων ηλικίας 25-34 ετών ζουν με τους γονείς τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό αυτό επηρεάζεται από διάφορους, κυρίως κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες καθώς και από τη διαθεσιμότητα κατοικιών ([31])· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από τα δύο τρίτα του παγκόσμιου πληθυσμού θα ζουν σε πόλεις μέχρι το 2030 ([32])·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ που δαπανά περισσότερο από το 40 % του διαθέσιμου εισοδήματός του για τη στέγαση ανήλθε σε 10,2 % την περίοδο από το 2010 έως το 2018, παρά τις ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τιμές των κατοικιών αυξάνονται σταθερά σε ετήσια βάση και με ταχύτερο ρυθμό από το διαθέσιμο εισόδημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η στέγαση συνιστά τη μεγαλύτερη δαπάνη για τους Ευρωπαίους πολίτες·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στεγαστική αγορά, σύμφωνα με εκτιμήσεις, αποφέρει περίπου 25 τρισεκατομμύρια EUR. ·επομένως είναι κομβικής σημασίας για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και αποτελεί κινητήρια δύναμη της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς επηρεάζει, μεταξύ άλλων, την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, την ενεργειακή απόδοση, τη ζήτηση και ανθεκτικότητα των υποδομών, τις βιώσιμες μεταφορές και την αστική ανάπτυξη·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική προσιτότητα της στέγασης και οι συνθήκες στέγασης για ιδιοκτήτες και μισθωτές με χαμηλό εισόδημα έχουν επιδεινωθεί τις τελευταίες δεκαετίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι 38 % των νοικοκυριών που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας δαπανούν περισσότερο από το 40 % του διαθέσιμου εισοδήματός τους για στέγαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας στην ΕΕ ανέρχεται σε 156 εκατομμύρια, εάν ληφθούν υπόψη οι δαπάνες στέγασης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος ενοικίασης στην ΕΕ έχει αυξηθεί την τελευταία δεκαετία, καθώς και ότι από το 2007 έως το 2019 οι τιμές κατοικιών σε 22 κράτη μέλη έχουν επίσης αυξηθεί·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία μετά την έξαρση της πανδημίας COVID-19, η οικονομική ύφεση και η απώλεια θέσεων εργασίας ενδέχεται μεσοπρόθεσμα να αυξήσουν περαιτέρω την υπερβολική επιβάρυνση λόγω των δαπανών στέγασης καθώς και τα ποσοστά αστεγίας στην ΕΕ·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στεγαστική κρίση πλήττει εντονότερα τις αστικές περιοχές σε πολλά κράτη μέλη όπου η εξεύρεση οικονομικά προσιτής στέγης με βάση τις τιμές της αγοράς είναι δύσκολη ακόμα και για τα νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στεγαστική κρίση πλήττει τόσο εύπορες όσο και λιγότερο εύπορες χώρες, πυροδοτώντας τον κοινωνικό αποκλεισμό και τον χωρικό διαχωρισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε αξιοπρεπή και προσιτή στέγαση είναι δυσχερέστερη για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες όπως οι εργαζόμενοι με χαμηλό εισόδημα, οι γυναίκες, οι νέοι, και ιδίως οι άνεργοι νέοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι πολυμελείς οικογένειες, οι ηλικιωμένοι, και δη αυτοί που μένουν μόνοι τους, τα άτομα ΛΟΑΔΜ, οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, τα άτομα με αναπηρίες, τα άτομα που πάσχουν από σωματικές ή ψυχιατρικές ασθένειες και τα μέλη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση COVID-19 έχει οξύνει την ανασφάλεια όσον αφορά τη στέγαση, έχει επιδεινώσει την υπερχρέωση των νοικοκυριών και έχει αυξήσει τον κίνδυνο εξώσεων και έλλειψης στέγης, ενώ έχει καταδείξει την επισφαλή κατάσταση πολλών κοινωνικών ομάδων, ιδίως των ηλικιωμένων ατόμων, αλλά και των μεταναστών και των εποχιακών εργαζομένων, που δεν έχουν πρόσβαση σε στέγαση όπου πληρούνται οι απαιτήσεις όσον αφορά την υγεία και την κοινωνική αποστασιοποίηση·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη την έρευνα του Eurofound για την κρίση COVID-19 σύμφωνα με την οποία, τον Απρίλιο του 2020, το 38 % των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι η οικονομική κατάστασή τους επιδεινώθηκε ενώ το 47 % ([33]) ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες επιβίωσης, ποσοστό που ανέρχεται στο 87 % για τους ανέργους· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μεταξύ αυτών, περίπου το 30 % είχαν ήδη καθυστερήσει την εξόφληση λογαριασμών κοινής ωφελείας και το 22 % την καταβολή ενοικίων ή στεγαστικών δανείων, ενώ το ένα πέμπτο εξέφρασαν φόβο για τη σταθερότητα της κατάστασής τους όσον αφορά τη στέγαση λόγω ανεξόφλητων ενοικίων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με έρευνα του Eurofound, το 2016, το 14 %

([29]) https://www.eurofound.europa.eu/el/news/news-articles/inadequate-housing-is-costing-europe-eu194-billion-per-year
([30]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/housing/index.html?lang=en
([31]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20190514-1
([32]) https://www.un.org/en/events/citiesday/assets/pdf/the_worlds_cities_in_2018_ data_booklet.pdf
([33]) https://www.eurofound.europa.eu/el/publications/report/2020/addressing-household-over-indebtedness

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

των κατοίκων της ΕΕ των 28 δήλωσαν ότι δεν ήταν σε θέση να πληρώσουν έγκαιρα τις προγραμματισμένες πληρωμές ενοικίων ή στεγαστικών δανείων, καταναλωτικών δανείων, δανείων από φίλους ή συγγενείς, λογαριασμών κοινής ωφελείας ή τηλεφωνικών λογαριασμών· λαμβάνοντας υπόψη ότι εάν στα προηγούμενα προστεθεί και το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν μεν δυσκολίες επιβίωσης, ενίοτε σοβαρές, αλλά δεν έχουν (ακόμα) καθυστερήσει τις παραπάνω πληρωμές, τότε το 21 % των νοικοκυριών κινδυνεύουν από υπερχρέωση·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία COVID-19 είχε ολέθριο αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας, όπου, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, οι εργατοώρες που χάθηκαν το δεύτερο τρίμηνο του 2020 ισοδυναμούν με 44 εκατομμύρια θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση COVID-19 επιδείνωσε την κατάσταση μη κυβερνητικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων, οι οποίες παραδοσιακά συνδράμουν άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στέγασης ή διαβίωσης, ενώ κατέστησε αμφίβολη τη συνέχιση των υπηρεσιών τους·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως αναγκαστική έξωση ορίζεται η μόνιμη ή προσωρινή απομάκρυνση, παρά τη θέλησή τους, ατόμων, οικογενειών ή/και κοινοτήτων από τις κατοικίες ή/και τις εκτάσεις όπου διαμένουν, χωρίς την παροχή και την πρόσβαση σε κατάλληλες μορφές νομικής ή άλλης προστασίας που συνάδουν με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αναγκαστικές εξώσεις έχουν εδώ και καιρό αναγνωριστεί ως κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη κατάλληλης στέγασης συνιστά σοβαρό πρόβλημα για πολλούς πολίτες στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, επί του παρόντος, δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των αστέγων στην ΕΕ και ότι τα δεδομένα που συλλέγονται σχολαστικά αποτελούν τη βάση κάθε αποτελεσματικής δημόσιας πολιτικής·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά των αστέγων έχουν αυξηθεί την τελευταία δεκαετία σε πολλά κράτη μέλη λόγω του αυξανόμενου κόστους στέγασης, του αντίκτυπου της οικονομικής κρίσης και των επακόλουθων πολιτικών, μεταξύ των οποίων είναι και η αναστολή ή ακόμα και οι περικοπές στα κοινωνικά προγράμματα και επιδόματα·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα "Housing First" αποτελεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την καταπολέμηση της αστεγίας, συνδυάζοντας την υποστηρικτική στέγαση με τις κοινωνικές υπηρεσίες και την ένταξη των αστέγων στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υιοθέτηση των αρχών της εν λόγω στρατηγικής από τα κράτη μέλη μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη μείωση της αστεγίας·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρχή 19 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αφορά τη στεγαστική βοήθεια και την έλλειψη στέγης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα παρουσιάσει, έως τον Φεβρουάριο του 2021, ένα σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη στέγης συνιστά παραβίαση του δικαιώματος σε επαρκή στέγαση και ορισμένων άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στη μη διάκριση, στην υγεία, την ύδρευση και αποχέτευση, την ασφάλεια, καθώς και στην αποφυγή των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ([34]), και, ως εκ τούτου, είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με τους στόχους της ΕΕ για κοινωνική πρόοδο, καθώς και με το κοινωνικό της μοντέλο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι άστεγοι και τα άτομα που ζουν υπό συνθήκες άτυπης στέγασης συχνά υπόκεινται σε ποινικοποίηση, υφίστανται παρενόχληση, στιγματισμό, κοινωνικό αποκλεισμό και διακρίσεις λόγω της κατάστασής τους όσον αφορά τη στέγαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά τους απαγορεύεται η πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής, συγκεντρώνονται από τις αρχές και στη συνέχεια εκτοπίζονται από τις κοινότητες όπου ζουν ενώ υφίστανται ακραίες μορφές βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το προσδόκιμο ζωής των αστέγων είναι σημαντικά χαμηλότερο από αυτό του γενικού πληθυσμού·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ορισμός της αστεγίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσο την υλική του συνιστώσα (έλλειψη της ελάχιστης απαιτούμενης κατάλληλης στέγασης) όσο και την κοινωνική (έναν ασφαλή τόπο για τη δημιουργία οικογένειας ή κοινωνικών σχέσεων, τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή και την αξιοπρεπή διαβίωση) ([35])· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση COVID-19 κατέδειξε ότι η καταπολέμηση της αστεγίας αποτελεί ζήτημα δημόσιας υγείας και η εξεύρεση λύσεων είναι εφικτή, λόγου χάρη, με την παροχή προσωρινής στέγασης και την αναστολή των εξώσεων, μέτρα που έχουν ήδη εφαρμοστεί σε αρκετά κράτη μέλη·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά των αστέγων αυξάνονται σε τουλάχιστον 24 κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οποιαδήποτε νύχτα στην ΕΕ 700 000 άστεγοι καταφεύγουν σε δομές προσωρινής φιλοξενίας ή κοιμούνται στον δρόμο, ήτοι ποσοστό 70 % μεγαλύτερο συγκριτικά με την προηγούμενη δεκαετία·

([34]) Τελική έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το δικαίωμα κατάλληλης στέγασης, σ. 3.

([35]) Έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την κατάλληλη στέγαση ως συνιστώσα του δικαιώματος σε κατάλληλο βιοτικό επίπεδο και κατ' επέκταση του δικαιώματος στη μη διάκριση A/HRC/31/54.

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει έλλειψη οικονομικά προσιτής, κοινωνικής και προσβάσιμης στέγασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 9,6 % του πληθυσμού της ΕΕ των 27 ζει σε νοικοκυριά που δαπανούν το 40 % ή και περισσότερο του μέσου διαθέσιμου εισοδήματος τους για στεγαστικές δαπάνες ([36])· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιβάρυνση λόγω των στεγαστικών δαπανών είναι μεγαλύτερη για τα άτομα με αναπηρία, καθώς το σχετικό ποσοστό ανέρχεται σε 12,5 % για τα άτομα με αναπηρία συγκριτικά με 9,9 % για τα άτομα χωρίς αναπηρία·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομικά προσιτή στέγαση πρέπει να εξετασθεί σφαιρικά σε σχέση με εισοδηματικά μοντέλα και εξελίξεις, τη δίκαιη κατανομή και τις υπερβολικές αυξήσεις των στεγαστικών δαπανών, ενώ διαθέτει και μια σαφή έμφυλη διάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προβλήματα στην αγορά ακινήτων θέτουν σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη, οξύνουν την έλλειψη στέγης και τη φτώχεια ενώ επηρεάζουν και την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους δημοκρατικούς θεσμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για την αντιμετώπιση όλων αυτών των προκλήσεων, οι εθνικές και τοπικές αρχές πρέπει να είναι σε θέση να εγκρίνουν κατάλληλες πολιτικές στέγασης, μεταξύ άλλων και τη λήψη μέτρων για κρατικές ενισχύσεις, προκειμένου να δημιουργηθούν οι συνθήκες για τη στήριξη των επενδύσεων σε κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το επίπεδο δημόσιων δαπανών στην κοινωνική στέγαση στην Ευρώπη διαφέρει από χώρα σε χώρα, και ορισμένες χώρες αποδίδουν μεγαλύτερη έμφαση στη δημόσια στήριξη της στέγασης σε σύγκριση με άλλες· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι η ανάγκη για κοινωνική στέγαση αυξήθηκε μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, καθώς τα άτομα με χαμηλότερο εισόδημα αντιμετωπίζουν αυξημένες οικονομικές πιέσεις όσον αφορά τη στέγασή τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες που εφαρμόζουν ένα μοντέλο κοινωνικής στέγασης με οικουμενικό χαρακτήρα τείνουν να έχουν μεγάλο αριθμό ενοικιαζόμενων κατοικιών, με πρωταρχικό στόχο την προώθηση της κοινωνικής ανάμειξης και την πρόληψη του διαχωρισμού βάσει κοινωνικοοικονομικών παραγόντων ([37])·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2018 οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη συγκριτικά με το 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τρία τελευταία έτη οι τιμές των κατοικιών στην ΕΕ αυξήθηκαν, κατά μέσο όρο, κατά 5 %·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί οι δημόσιες επενδύσεις στην κοινωνική στέγαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κυβερνητικές δαπάνες για την κοινωνική στέγαση (μεταφορές και κεφάλαια) κυμαίνονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα με καθοδική τάση, καθώς αντιστοιχούν μόλις στο 0,66 % του ευρωπαϊκού ΑΕΠ·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οικιστικό απόθεμα της ΕΕ αυξάνεται σημαντικά, κι όμως η έλλειψη στέγης εξακολουθεί να αποτελεί μείζον πρόβλημα·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 10,3 % του πληθυσμού της ΕΕ επιβαρύνεται σημαντικά από το κόστος στέγασης·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ακατάλληλες συνθήκες στέγασης και η έλλειψη στέγης επηρεάζουν αρνητικά όχι μόνο τη σωματική και ψυχική υγεία, την ευημερία και την ποιότητα ζωής των ανθρώπων, αλλά και την πρόσβασή τους στην απασχόληση και σε άλλες οικονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε χώρους αναψυχής, πολιτιστικά κέντρα, πάρκα και εκτάσεις πρασίνου επηρεάζει επίσης θετικά τις συνθήκες διαβίωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επενδύσεις στην κοινωνική στέγαση θα πρέπει επίσης να στηρίζουν την οικοδόμηση περισσότερων δημοτικών υποδομών για σωματικές δραστηριότητες (πολιτιστικών κέντρων και αθλητικών εγκαταστάσεων κ.λπ.) καθώς και την υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων·

ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΠΟΥ έχει αναγνωρίσει τη στέγαση ως βασική συνιστώσα των δράσεων για τη γεφύρωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας ([38]) λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2,1 % των Ευρωπαίων πολιτών δεν διαθέτουν λουτρό, ντους ή αποχωρητήριο εντός της κατοικίας τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειοψηφία των εν λόγω πολιτών διαμένει σε πέντε κράτη μέλη: στη Ρουμανία (27,7 %), τη Βουλγαρία (15,3 %), τη Λιθουανία (10,6 %), τη Λετονία (9,9 %) και την Εσθονία (5,3 %) ([39])· λαμβάνοντας υπόψη ότι ιδίως οι αγροτικές περιοχές υποχρηματοδοτούνται όσον αφορά τη δημιουργία εγκαταστάσεων υγιεινής και την παροχή άλλων βασικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά την κατάρτιση και την υλοποίηση των πολιτικών και των δραστηριοτήτων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να διασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας·

([36]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Housing_statistics&oldid=497245#Housing_affordability

([37]) Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης, "Housing inequality in Europe" (Ανισότητα όσον αφορά τη στέγαση στην Ευρώπη), 2017, σ. 34.

([38]) https://www.who.int/social_determinants/Guidance_on_pro_equity_linkages/en/

([39]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20191119-1

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, τα νοικοκυριά με παιδιά, γενικά, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να χάσουν την κατοικία τους, και ότι το ποσοστό των παιδιών που ζουν σε υπερπλήρη νοικοκυριά είναι υψηλότερο για τα παιδιά που ζουν σε συνθήκες φτώχειας απ» ό,τι για τον γενικό πληθυσμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη πρόσβασης σε κοινωνική στέγαση για τα παιδιά από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος συνιστά εμπόδιο που προκαλείται από την ανεπαρκή προσφορά κοινωνικής στέγασης, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την μακρόχρονη αναμονή για την εύρεση στέγασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάλληλα θερμαινόμενη στέγαση με ασφαλές νερό και αποχέτευση, καθώς και η στέγαση εν γένει αποτελούν βασικό στοιχείο για την υγεία, την ευημερία, την ανατροφή και την ανάπτυξη των παιδιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επαρκής στέγαση ευνοεί επίσης τους μαθητές και τους σπουδαστές ([40])·

ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργειακή πενία αποτελεί διαρκή μάστιγα, από την οποία πλήττονται εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ και ότι η νόσος COVID-19 έχει επιδεινώσει την κρίση αυτή, καθώς λόγω του κατ' οίκον περιορισμού αυξάνεται κατακόρυφα η κατανάλωση ενέργειας και διογκώνονται οι λογαριασμοί· λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι, ως συνέπεια της νόσου COVID-19, πάρα πολλοί εργαζόμενοι έχουν χάσει τη δουλειά τους ή μέρος του εισοδήματός τους, παρά τα μέτρα οικονομικής στήριξης και τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας που έχουν θεσπιστεί από τα περισσότερα κράτη μέλη και στηρίζονται από την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα επιδόματα στέγασης και οι επιδοτήσεις ενοικίου συχνά δεν επαρκούν για την κάλυψη των πραγματικών εξόδων στέγασης και, σε μερικές χώρες, τα πολύ αυστηρά κριτήρια δεν επιτρέπουν την πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων σε επιδόματα στέγασης·

ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις κοινωνίες παρατηρείται γήρανση του πληθυσμού ενώ καταγράφονται και αλλαγές στα δημογραφικά στοιχεία τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στεγαστικές ανάγκες μεταβάλλονται ανάλογα με την ηλικία σύμφωνα με τις αλλαγές στον τρόπο ζωής ή στην οικογενειακή κατάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι στα εμπόδια της στέγασης περιλαμβάνονται η έλλειψη προσβασιμότητας, η μοναξιά, οι ανησυχίες για την ασφάλεια και το κόστος συντήρησης·

Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κατοικίες θα πρέπει να είναι ασφαλείς, άνετες και να συντηρούνται εύκολα, στοιχεία τα οποία είναι ιδιαιτέρως σημαντικά για τους ηλικιωμένους·

ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργειακή απόδοση του οικιστικού αποθέματος έχει άμεσο αντίκτυπο στην ενεργειακή πενία και στο κόστος συντήρησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αγορά αερίου και ενέργειας είναι ένας από τους πλέον κερδοφόρους τομείς παγκοσμίως, εντούτοις περίπου το 7 % των νοικοκυριών της ΕΕ δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά σε αυτές τις δαπάνες ([41])· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος δαπανούν περισσότερα για την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το «κύμα ανακαινίσεων» μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξοικονόμηση ενέργειας, μειώνοντας το κόστος και την κατανάλωση ενέργειας και, ως εκ τούτου, να συμβάλει στην άμβλυνση της ενεργειακής ένδειας και στη βελτίωση των συνθηκών άνεσης, υγιεινής και διαβίωσης για όλους·

ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απαλλαγή της οικονομίας της ΕΕ από τις ανθρακούχες εκπομπές έως το 2050 αποτελεί κοινό στόχο για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και ότι η ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση και την ψύξη των κτιρίων αποτελεί μία από τις κύριες αιτίες της· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο να καταστήσει τα κτίρια ενεργειακά αποδοτικότερα·

ΜΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη της ΕΕ υπάρχουν πια 500 και πλέον κατοικίες ανά 1 000 κατοίκους· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός αυτός είναι υψηλότερος σε χώρες που είναι τουριστικοί προορισμοί, καθώς οι εξοχικές κατοικίες που έχουν κατασκευαστεί για παραθερισμό σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς δεν συμβάλλουν στην κάλυψη των ευρύτερων στεγαστικών αναγκών της κοινωνίας ([42])·

ΜΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο, οι μετανάστες, ιδίως όσοι δεν διαθέτουν νόμιμα έγγραφα, οι εσωτερικά εκτοπισμένοι, οι απάτριδες, τα άτομα με αναπηρία, τα παιδιά και οι νέοι, οι αυτόχθονες, οι γυναίκες, τα άτομα ΛΟΑΔΜ, οι ηλικιωμένοι και τα μέλη φυλετικών, εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων πλήττονται δυσανάλογα από την έλλειψη στέγης, ή ζουν υπό συνθήκες άτυπης ή ανεπαρκούς στέγασης, ενώ συχνά καταλήγουν στις πιο περιθωριοποιημένες και μη ασφαλείς περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προαναφερθέντα άτομα βιώνουν συχνά διατομεακές διακρίσεις λόγω της κατάστασής τους όσον αφορά τη στέγαση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·

ΜΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή ενέκρινε την πρώτη στρατηγική της για την ισότητα των ΛΟΑΔΜ στις 12 Νοεμβρίου 2020·

([40]) Μελέτη σκοπιμότητας με θέμα «Εγγύηση για τα παιδιά: έγγραφο προβληματισμού ομάδας-στόχου σχετικά με τα παιδιά που ζουν σε επισφαλείς οικογενειακές συνθήκες».

([41]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200120-1

([42]) https://www.oecd.org/els/family/HM1-1-Housing-stock-and-construction.pdf.

ΜΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης πρότεινε στα κράτη μέλη μέσω της σύστασης CM/Rec(2010)5 να λάβουν μέτρα για να διασφαλιστεί αποτελεσματική και ισότιμη πρόσβαση σε κατάλληλη στέγαση για όλους, χωρίς διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου· λαμβάνοντας υπόψη ότι συνέστησε επίσης να δοθεί η δέουσα προσοχή στους κινδύνους έλλειψης στέγης που αντιμετωπίζουν τα άτομα ΛΟΑΔΜ, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των παιδιών, τα οποία ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στον κοινωνικό αποκλεισμό, μεταξύ άλλων και από τις οικογένειές τους·

ΜΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μελέτη της Επιτροπής σχετικά με τη νομική αναγνώριση του φύλου στην ΕΕ επισημαίνει τις διακρίσεις σε βάρος διεμφυλικών και μη συμβατών με το δίπολο των κοινωνικών φύλων ατόμων όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά ακινήτων, μεταξύ άλλων και την απώλεια των κατοικιών τους λόγω διαζυγίου, που αποτελεί προϋπόθεση σε ορισμένες διαδικασίες αναγνώρισης φύλου στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομική αναγνώριση φύλου αυξάνει την πιθανότητα των διεμφυλικών ατόμων να βρουν στέγη σε περιπτώσεις όπου απαιτείται το φύλο που αναγράφεται στα επίσημα έγγραφά τους να αντιστοιχεί με την έκφραση φύλου τους·

ΜΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό αριθμό αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την αγορά ακινήτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την τραπεζική εποπτεία, τη χάραξη νομισματικής πολιτικής, τα δάνεια και τις υποθήκες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων ρύθμισης και διακανονισμού του χρέους. Δύναται επίσης να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις κερδοσκοπίας (οικονομικές φούσκες), δημοσίων δαπανών για τη χρηματοδότηση κοινωνικής στέγασης και μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ)· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το πρωτόκολλο 26 της ΣΛΕΕ, η εκτέλεση καθηκόντων υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), όπως η παροχή κοινωνικής και οικονομικά προσιτής στέγασης, θα πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένα καθήκοντα που ανατίθενται στις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και παρέχουν κατ' αναλογία στήριξη σε κατοικίες και κοινότητες·

ΜΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κερδοσκοπικές αγορές κατοικιών και εκτάσεων γης συμβάλλουν σημαντικά στη συνεχιζόμενη κλιμάκωση των τιμών των ακινήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι παρατηρείται απότομη και συνεχής αύξηση των τιμών αγοράς και ενοικίασης κατοικιών, ιδίως στις πόλεις, στα προάστιά τους και εν γένει σε αστικές περιοχές·

Ν. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως αναγκαστική έξωση ορίζεται η μόνιμη ή προσωρινή απομάκρυνση, παρά τη θέλησή τους, ατόμων, οικογενειών ή/και κοινοτήτων από τις κατοικίες ή/και τις εκτάσεις όπου διαμένουν, χωρίς την παροχή και την πρόσβαση σε κατάλληλες μορφές νομικής ή άλλης προστασίας που συνάδουν με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αναγκαστικές εξώσεις έχουν εδώ και καιρό αναγνωριστεί ως κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Δημιουργία επαρκών, ενεργειακά αποδοτικών κατοικιών που προσφέρουν συνθήκες υγιεινής διαβίωσης

1. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι το δικαίωμα σε επαρκή στέγαση αναγνωρίζεται και εφαρμόζεται ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα μέσω των εφαρμοστέων ευρωπαϊκών και εθνικών νομοθετικών διατάξεων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι όλοι έχουν ισότιμη πρόσβαση σε επαρκή στέγαση με καθαρό και υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό, ισότιμη πρόσβαση σε κατάλληλες υποδομές αποχέτευσης και υγιεινής, σύνδεση με δίκτυα αποχέτευσης και ύδρευσης και ποιοτικούς εσωτερικούς χώρους, οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη και βιώσιμη ενέργεια, συμβάλλοντας έτσι στην εξάλειψη όλων των μορφών φτώχειας, προστατεύοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα των νοικοκυριών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και στηρίζοντας τις πλέον ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, προκειμένου να προστατέψουν την υγεία και την ευημερία τους·

2. επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να ανασταλεί η διακοπή της θέρμανσης κατά τη χειμερινή περίοδο, και ζητεί να καθιερωθεί «χειμερινή εκεχειρία»· καταδικάζει τη διακοπή θέρμανσης κατά τη φθινοπωρινή περίοδο διότι καταστρατηγεί την αναστολή και, συνεπώς την καθιστά αναποτελεσματική· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνουν προστατευτικά μέτρα για τη διασφάλιση του εγχώριου ενεργειακού εφοδιασμού των ατόμων που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, καθώς η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες κοινωνικής ωφελείας όπως η ύδρευση, η ηλεκτρική ενέργεια και η αποχέτευση είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης·

3. ζητεί να θεσπιστούν σε επίπεδο ΕΕ ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις για υγιεινές κατοικίες, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων, οι οποίες θα τουλάχιστον να συνάδουν με τα πρότυπα του ΠΟΥ· καλεί τα κράτη μέλη να τηρήσουν και να επιβάλουν τους βασικούς κανόνες όσον αφορά τη δημόσιας αποχέτευση και τη δημόσια υγεία, και τις κατευθυντήριες γραμμές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) σχετικά με την επαρκή στέγαση, την υγεία και την θερμοκρασία καθώς και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και ιδέες που εφάρμοσαν σε εθνικό επίπεδο·

4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών και στην ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης μέσω της ανακαίνισης κατοικιών· υποστηρίζει το γεγονός ότι η δράση «κύμα ανακαινίσεων» εστιάζει στην αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας και στην ανακατασκευή των κτιρίων με τις χειρότερες ενεργειακές επιδόσεις, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, προκειμένου να διασφαλιστεί μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία που δεν θα αφήνει κανέναν στο περιθώριο· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κοινωνική

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

στέγαση, τις κατοικίες μονογονεϊκών οικογενειών και στις πολυκατοικίες με ιδιόκτητα διαμερίσματα, καθώς και στην αντιμετώπιση της ανεπαρκούς στέγασης και προσβασιμότητας σε κατοικίες· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι οι ενοικιαστές και οι ιδιοκατοικούντες θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι και να συμμετέχουν σε έργα ανακαίνισης, και δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουν συνολική αύξηση του κόστους λόγω αυτών·

5. καλεί τα κράτη μέλη να πραγματοποιήσουν εκστρατείες για την εξοικονόμηση ενέργειας· υπογραμμίζει ότι τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης (ΕΠΕΑ) έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αύξηση της κλίμακας και της έκτασης της ανακαίνισης των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, και εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το «κύμα ανακαινίσεων» προβλέπει την εισαγωγή υποχρεωτικών ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τα υφιστάμενα κτίρια στην επικείμενη αναθεώρηση των οδηγιών για την ενεργειακή απόδοση και τις ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων·

6. επικροτεί τη στήριξη της Επιτροπής στο «κύμα ανακαινίσεων» με τη χρηματοδότηση λύσεων για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος· επικροτεί το μοντέλο ουδετερότητας του κόστους στέγασης (συμπεριλαμβανομένων των ενοικίων, των ενεργειακών και λειτουργικών δαπανών και των τοπικών φόρων), δεδομένου ότι συνδυάζει κοινωνικούς και κλιματικούς στόχους, και αποτρέπει τις εξώσεις που πραγματοποιούνται με την αιτιολογία ότι ένα κτίριο χρειάζεται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, διασφαλίζοντας ότι οι αυξήσεις των ενοικίων αντισταθμίζονται πλήρως από την εξοικονόμηση ενέργειας· επιμένει για την ανάγκη προστασίας των ενοικιαστών κατά των εξώσεων όταν γίνονται ανακαινίσεις κατοικιών·

7. σημειώνει ότι, προκειμένου να δοθούν κίνητρα για ανακαινίσεις, ιδίως σε πολυκατοικίες, η συμμετοχή, η επικοινωνία και τα οικονομικά κίνητρα είναι καίριας σημασίας· καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να διασφαλίσουν ότι τα χρηματοδοτικά κονδύλια για ανακαινίσεις είναι ευρέως διαθέσιμα και ότι όλες οι κατηγορίες ιδιοκτησίας είναι επιλέξιμες, ακόμη και αν δεν υπάρχουν ενώσεις ιδιοκτητών κατοικιών·

8. καλεί την Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα στη δράση «κύμα ανακαινίσεων» στο πλαίσιο του ΠΔΠ και του μέσου «Next Generation EU», να θέσει όσους βρίσκονται σε κατάσταση ευάλωτότητας στο επίκεντρο των προσπαθειών ανάκαμψης και να διασφαλίσει ισότιμη πρόσβαση σε έργα ανακαίνισης για όλους, καθώς οι επενδύσεις στον τομέα αυτό μπορούν να χρησιμεύσουν ως αντικυκλική παρέμβαση με σημαντικές δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας· καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν την ανακαίνιση ως προτεραιότητα στα σχέδιά τους για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τουλάχιστον το 3 % του κτιριακού δυναμικού της Ευρώπης ανακαινίζεται πλήρως κάθε χρόνο· ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή και στα κτίρια που κινδυνεύουν ιδιαιτέρως στις σεισμογενείς περιοχές της Ευρώπης·

9. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την κυκλική οικονομία στον κατασκευαστικό τομέα και να εφαρμόσουν κυκλικές αρχές καθιστώντας υποχρεωτική την τήρηση πράσινων κριτηρίων για τα κτίρια και τα προϊόντα· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη, κατά την εξέταση επιλογών ανακαίνισης, να προτιμούν τα δομικά προϊόντα που κατασκευάζονται από βιώσιμα και μη τοξικά υλικά χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα οποία είναι επίσης εύκολο να επισκευαστούν και να επαναχρησιμοποιηθούν, και να ενθαρρύνουν την ταχεία μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τη θέρμανση και την ψύξη· επισημαίνει ότι οι πιο φιλικές προς το περιβάλλον κατοικίες που κατασκευάζονται με πιο περιβαλλοντικά βιώσιμα και ανθεκτικά υλικά θα αποφέρουν ευρέα κοινωνικά και ατομικά οικονομικά οφέλη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντάξουν την έννοια της οικολογικής κοινωνικής στέγασης στα επενδυτικά τους σχέδια για τη στέγαση θεσπίζοντας κριτήρια για τη βιωσιμότητα των κοινωνικών κατοικιών·

10. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις καθιστούν δυνατή την καινοτομία και τις μακροπρόθεσμες συμπράξεις για ανακαινίσεις στον τομέα της κοινωνικής στέγασης, όπως η προσέγγιση της «έξυπνης γειτονιάς» που προτείνεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την οικονομικά προσιτή στέγαση στο «κύμα ανακαινίσεων»·

11. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν προγράμματα και να παρέχουν κίνητρα ώστε οι οικογένειες να ζουν σε κοντινή απόσταση, να ενισχυθούν οι διαγενεακοί δεσμοί και να δοθεί η δυνατότητα στους ηλικιωμένους που αναγκάζονται να φύγουν από το σπίτι τους για οικονομικούς λόγους ή για λόγους υγείας να βρουν νέο κατάλυμα το οποίο θα καλύπτει τις ανάγκες τους χωρίς να χρειάζεται να εγκαταλείψουν την κοινότητα όπου διέμεναν για πολλά χρόνια·

Αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης και καταπολέμηση των διακρίσεων

12. ζητεί να επιτευχθεί ο στόχος της εξάλειψης της αστεγίας σε επίπεδο ΕΕ έως το 2030· καλεί την Επιτροπή να παρέχει αποτελεσματικότερη στήριξη στα κράτη μέλη όσον αφορά τη μείωση και εντέλει την εξάλειψη της αστεγίας, και να θέσει τον εν λόγω στόχο ως προτεραιότητα στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

13. καλεί την Επιτροπή να προτείνει ένα ενωσιακό πλαίσιο για τις εθνικές στρατηγικές για τους άστεγους, ενώ καλεί επίσης τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν την αρχή «προτεραιότητα στη στέγαση» και να δώσουν προτεραιότητα στην παροχή μόνιμης στέγης σε αστέγους, μεταξύ άλλων μέσω προορατικών μέτρων και μέτρων απόκρισης στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών τους για τους άστεγους, βάσει συστημικών διαβουλεύσεων με ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αστεγίας, της φτώχειας και των διακρίσεων·

14. πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διερευνήσει περαιτέρω την εφαρμογή επιτυχημένων υφιστάμενων μοντέλων, όπως το «Housing First», μέσω κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης·

15. τονίζει την ανάγκη διυπουργικής και διακυβερνητικής συνεργασίας για την ανάπτυξη και την εφαρμογή αυτών των στρατηγικών, καθώς και για τη συμμετοχή βασικών ενδιαφερόμενων παραγόντων, ενώ ενθαρρύνει και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·

16. τονίζει πόσο σημαντικό είναι να συλλέγονται αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με την αστεγία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους νεαρούς άστεγους, με τη συμμετοχή των σχετικών ΜΚΟ και αρχών που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών για άτομα που κινδυνεύουν να καταστούν άστεγοι ή είναι ήδη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εγκρίνουν έναν κοινό ορισμό πλαισίου και συνεκτικούς δείκτες για την αστεγία στην ΕΕ, που θα καταστήσουν δυνατή την κοινή αντίληψη, τη συστηματική σύγκριση και την αξιολόγηση της έκτασης της αστεγίας σε όλες τις χώρες της ΕΕ· θα επιτρέψουν επίσης τη συστηματική παρακολούθηση των ποσοστών των αστέγων σε επίπεδο ΕΕ μέσω θεσμικών οργάνων όπως η Eurostat· ζητεί τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων, όπως η ευρωπαϊκή τυπολογία για τους αστέγους και τον αποκλεισμό που συνδέεται με την κατοικία·

17. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να λάβουν μέτρα και να υλοποιήσουν προγράμματα για τους νέους που συμπληρώνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους και κινδυνεύουν να μείνουν άστεγοι· ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει οικονομικά τους νέους ώστε να κατορθώσουν να ζήσουν ανεξάρτητοι, βελτιώνοντας την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση για οικονομικά προσιτή στέγαση και διασφαλίζοντας ότι η αναθεωρημένη Εγγύηση για τη Νεολαία συμβάλλει στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης έλλειψης στέγης που αντιμετωπίζουν οι νέοι σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ·

18. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΔΜ λαμβάνει υπόψη την έλλειψη στέγης για τα άτομα ΛΟΑΔΜ, ιδίως τα νεαρά· καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει εργαλεία για την ενίσχυση της συλλογής δεδομένων, να προωθήσει την έρευνα σε ολόκληρη την ΕΕ και να διευκολύνει την ανταλλαγή προσεγγίσεων μεταξύ των κρατών για την αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης στους ΛΟΑΔΜ·

19. επαναλαμβάνει την έκκληση της 16ης Ιανουαρίου 2014 να σταματήσει η ποινικοποίηση των αστέγων και να αλλάξουν οι πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις εις βάρος των αστέγων ως προς την πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και δομές·

20. ζητεί από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρακολουθεί στενότερα τα εγκλήματα και περιστατικά μίσους που πηγάζουν από την εχθρότητα κατά των απόρων· τονίζει ότι η φτώχεια και η έλλειψη στέγης δεν αποτελούν έγκλημα· παροτρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς στις δημόσιες πολιτικές τους που εγγυώνται την ασφάλεια των αστέγων και να συμπεριλάβουν την εχθρότητα κατά των απόρων στις πολιτικές τους για τη δημόσια ασφάλεια ως έγκλημα μίσους· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να απαγορεύσουν και να καταπολεμήσουν τις διακρίσεις λόγω έλλειψης στέγης ή άλλου καθεστώτος στέγασης, και να καταργήσουν όλους τους νόμους και τα μέτρα που ποινικοποιούν ή τιμωρούν τους αστέγους και τη συμπεριφορά που συνδέεται με την αστεγία, όπως ο ύπνος ή η κατανάλωση τροφίμων σε δημόσιους χώρους, καθώς και να απαγορεύσουν την καταστροφή των προσωπικών αντικειμένων των αστέγων και την αναγκαστική απομάκρυνσή τους από δημόσιους χώρους, εκτός εάν τους παρέχεται μια ασφαλής εναλλακτική λύση στέγασης·

21. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα έκτακτα μέτρα για την πρόληψη της έλλειψης στέγης και την προστασία των αστέγων κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19, ιδίως η αναστολή των εξώσεων και της διακοπής της παροχής ενέργειας, καθώς και η παροχή προσωρινής στέγασης, θα ισχύουν για όσο διάστημα χρειάζεται ενώ στη συνέχεια θα εφαρμοστούν κατάλληλες λύσεις με μόνιμο χαρακτήρα· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν και να προωθήσουν τις μη κυβερνητικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις που παρέχουν υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες σε αστέγους και συμβάλλουν στην προστασία τους από τη νόσο COVID-19·

22. αναγνωρίζει ότι σε ορισμένες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως στην περίπτωση ανθρώπων που βρίσκονται σε επισφαλή διοικητική κατάσταση ή είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας, θα πρέπει να παρέχονται προσωρινά καταλύματα, παραδείγματος χάριν σε δομές φιλοξενίας· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι κανείς δεν θα αναγκαστεί να κοιμηθεί στον δρόμο ελλείψει αξιοπρεπών εναλλακτικών λύσεων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν για την προώθηση της άνευ όρων πρόσβασης όλων όσων έχουν ανάγκη σε καταλύματα επείγουσας ανάγκης επαρκούς ποιότητας σε συνθήκες οξείας ανάγκης για στέγαση· τονίζει, ωστόσο, ότι η πρακτική αυτή θα πρέπει να έχει προσωρινό χαρακτήρα καθώς δεν αποτελεί εναλλακτική διαρθρωτικών λύσεων όπως η πρόληψη και η παροχή κατάλληλης στέγασης και κοινωνικής στήριξης για την αντιμετώπιση της αστεγίας·

23. επισημαίνει ότι οι γυναίκες πλήττονται ιδιαίτερα από την κρίση στη στέγαση· τονίζει ότι πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια, εν μέρει λόγω του μισθολογικού και συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ γυναικών και ανδρών και του γεγονότος ότι οι γυναίκες απασχολούνται συχνότερα με μερική απασχόληση· τονίζει ότι το πρόβλημα των άστεγων γυναικών συχνά δεν αναδεικνύεται όσο θα έπρεπε και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα για την αντιμετώπισή του· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια προσέγγιση με γνώμονα το φύλο στις εθνικές στρατηγικές τους για τους άστεγους προκειμένου να στηρίξουν τις άστεγες γυναίκες, οι οποίες συχνά έχουν βιώσει πολύπλοκες τραυματικές εμπειρίες και κινδυνεύουν

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

να εκτεθούν σε νέες, όπως η ενδοοικογενειακή βία, η κακοποίηση, ο χωρισμός από τα παιδιά τους, ο στιγματισμός και η έλλειψη ασφαλών και προστατευμένων χώρων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια προσέγγιση με γνώμονα το φύλο στις πολιτικές τους για τη στέγαση, ιδίως μέσω της στήριξης γυναικών που ζουν υπό συγκεκριμένες συνθήκες, όπως είναι για παράδειγμα οι μονογονεϊκές οικογένειες·

24. υπενθυμίζει ότι η κοινωνική αποστασιοποίηση και η καραντίνα λόγω της νόσου COVID-19 είχαν τεράστιο αντίκτυπο στον αριθμό των κρουσμάτων βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και κακοποίησης παιδιών· υπενθυμίζει ότι η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών έχει αποδειχθεί ότι συμβάλλει τα μέγιστα στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν οικονομικά τις γυναίκες που έχουν υποστεί έμφυλη βία προκειμένου να κατορθώσουν να ζήσουν ανεξάρτητες. Τους καλεί επίσης να βελτιώσουν την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση για οικονομικά προσιτή στέγαση, προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών και να βελτιωθεί το βιοτικό τους επίπεδο·

25. ζητεί μια συνολική και ολοκληρωμένη στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας με καθορισμένο στόχο μείωσης της φτώχειας, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την εφαρμογή του δικαιώματος των παιδιών σε κατάλληλη στέγαση, μεταξύ άλλων με την παροχή σχετικής στήριξης σε γονείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τη διατήρηση ή την πρόσβαση σε στέγαση, ώστε να μπορούν να παραμείνουν μαζί με τα παιδιά τους, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους νεαρούς που εφόσον ενηλικιωθούν πρέπει να αποχωρήσουν από τις δομές φιλοξενίας ανηλίκων· καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει μια ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά το αργότερο έως το 2021, με προϋπολογισμό ύψους 20 δισεκατομμυρίων EUR, η οποία θα διασφαλίζει ότι κάθε παιδί στην ΕΕ μπορεί να έχει πρόσβαση, μεταξύ άλλων, σε αξιοπρεπή στέγαση·

26. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ισότιμη πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση για όλους, να καταπολεμήσουν τον ρατσισμό και την αθιγγανοφοβία και να εγγυηθούν ότι δεν θα υπάρξουν διακρίσεις για οποιονδήποτε από τους λόγους που ορίζονται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της οδηγίας περί φυλετικής ισότητας, του ευρωπαϊκού πλαισίου για τις εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες· απαιτεί να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη διατομεακή διακριτική μεταχείριση· καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει ταχέως την οριζόντια οδηγία κατά των διακρίσεων· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει εμπεριστατωμένα την πολιτική δέσμευση των κρατών μελών και να κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει εναντίον εκείνων που δεν εφαρμόζουν τη νομοθεσία της ΕΕ κατά των διακρίσεων ή ποινικοποιούν τους αστέγους·

27. παροτρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν πολιτικές κατά των εκμισθωτών ακατάλληλων για κατοίκηση ακινήτων, κατά της υπερτιμολόγησης των ενοικίων και να ανταλλάξουν ορθές πρακτικές σχετικά με αυτές τις πολιτικές·

28. εκφράζει τον έντονο προβληματισμό του σχετικά με το γεγονός ότι οι συνθήκες διαβίωσης των Ρομά εξακολουθούν να είναι εξαιρετικά ανησυχητικές, καθώς πολλοί ζουν συχνά σε απομονωμένους καταυλισμούς όπου επικρατούν υποβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν την εξάλειψη του χωροταξικού διαχωρισμού και να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των Ρομά δικαιούχων στον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όλων των σταδίων των στεγαστικών έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματικά ότι τους παρέχονται οι απαραίτητες πληροφορίες ώστε να έχουν πρόσβαση στα υφιστάμενα κονδύλια, καθώς και να προβλεφθούν μέτρα και μηχανισμοί κατά των διακρίσεων για την πρόληψη των εξώσεων αλλά και επαρκείς και κατάλληλοι χώροι διαμονής για τους Ρομά που δεν διαθέτουν μόνιμη κατοικία· τονίζει την επείγουσα ανάγκη για εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, καθώς και για δημόσιες επενδύσεις στο πλαίσιο αυτό, οι οποίες έχουν επίσης καταστεί ακόμη πιο αναγκαίες λόγω των κινδύνων της πανδημίας COVID-19· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν το υπό σχεδιασμό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης για τη βελτίωση της στέγασης, της υγείας και της απασχόλησης, προκειμένου να μην μείνει καμία κοινωνική ομάδα, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, στο περιθώριο·

29. προειδοποιεί ότι οποιαδήποτε έξωση πρέπει να πληροί ορισμένα κριτήρια προκειμένου να συμμορφώνεται με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της ουσιαστικής συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα άτομα, της αναζήτησης όλων των εφικτών εναλλακτικών λύσεων, της μετεγκατάστασης σε κατάλληλη στέγαση με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων νοικοκυριών, ούτως ώστε κανείς να μην καθίσταται άστεγος, καθώς και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τη διασφάλιση της διαδικαστικής αμεροληψίας και του σεβασμού όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι, όταν δεν πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, οι εξώσεις θα θεωρούνται αναγκαστικές και θα συνιστούν παραβίαση του δικαιώματος στη στέγαση· ζητεί την απαγόρευση των αναγκαστικών εξώσεων σε κάθε περίπτωση βάσει του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

30. εκφράζει τον έντονο προβληματισμό του για το γεγονός ότι τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν συχνά αρκετά περίπλοκα προβλήματα και στερούνται διάφορα δικαιώματα όσον αφορά τη στέγαση, όπως το δικαίωμα διαμονής σε μια κοινότητα με ισότιμες ευκαιρίες,· έρχονται επίσης αντιμέτωποι με τη μη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας που απαιτούνται για τη διασφάλιση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη διαβίωση στην κοινότητα, ενώ συχνά αναγκάζονται να διαμένουν σε απομονωμένες δομές για άτομα με αναπηρίες, έχουν ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα, στερούνται πρόσβασης σε προγράμματα στέγασης, αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την προσβασιμότητα κ.λπ.· υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη ότι έχουν αναλάβει

κάποιες υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες· ζητεί την ταχεία αποϊδρυματοποίηση σε ολόκληρη την Ευρώπη και τη χρήση των διαθέσιμων ενωσιακών και εθνικών κονδυλίων για τη δημιουργία προσβάσιμης και μη διαχωρισμένης στέγασης, καθώς και την παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας για τα άτομα με αναπηρία, προκειμένου να διασφαλίζεται το δικαίωμά τους να ζουν ανεξάρτητα στην κοινότητα και να έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στην κοινωνία·

31. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι έργα στέγασης που οδηγούν σε διαχωρισμό ή κοινωνικό αποκλεισμό δεν θα χρηματοδοτούνται ούτε από την ΕΕ ούτε από κάποιο κράτος μέλος· καλεί τα κράτη μέλη πάντα να ελέγχουν την ποιότητα των καταλυμάτων όσον αφορά την αστική ανάπτυξη, την αρχιτεκτονική και τη λειτουργικότητα, προκειμένου να βελτιωθεί η ευημερία για όλους· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν προγράμματα και να παρέχουν κίνητρα που προάγουν και ενισχύουν τους δεσμούς μεταξύ των γενεών, δίνοντας τη δυνατότητα σε άτομα, ιδίως ηλικιωμένα, που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους για οικονομικούς ή υγειονομικούς λόγους, να βρουν νέα στέγη που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους χωρίς να χρειάζεται να εγκαταλείψουν τις κοινότητές τους·

32. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο του σχεδιαζόμενου κύματος ανακαίνισης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, να θεσπίσουν μια γενική υποχρέωση για την εκπλήρωση των κριτηρίων προσβασιμότητας και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους για τη βελτίωση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία και τους ηλικιωμένους, καθώς και για τα άτομα με μειωμένη κινητική και αισθητηριακή δεξιότητα, προκειμένου οι κατοικίες να είναι άνετες για τους ενοίκους και διαχρονικές ενόψει της αυξανόμενης δημογραφικής αλλαγής·

Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την κοινωνική, δημόσια και οικονομικά προσιτή στέγαση σε επίπεδο ΕΕ

33. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταστήσουν τη στέγαση έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους του σχεδίου δράσης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ)· υπενθυμίζει ότι οι πολιτικές, τα χρηματοδοτικά προγράμματα και μέσα της ΕΕ έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις αγορές ακινήτων, στην ποιότητα του αποθέματος κατοικιών και στη ζωή των πολιτών· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει επειγόντως μια ολοκληρωμένη στρατηγική σε επίπεδο ΕΕ για την κοινωνική, δημόσια, μη διαχωρισμένη και οικονομικά προσιτή στέγαση, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό πλαίσιο για τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί η παροχή ασφαλούς, υγιεινής, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής ποιοτικής στέγασης για όλους· καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, να βελτιώσει τη δράση της για τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης στην πλήρη και συνεπή εφαρμογή του δικαιώματος σε αξιοπρεπή στέγαση για όλους·

34. επικροτεί το γεγονός ότι το ζήτημα της οικονομικά προσιτής στέγασης συμπεριλήφθηκε στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο· παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι όλες οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις συμβάλλουν θετικά στην πλήρη και συνεπή εφαρμογή των αρχών του ΕΠΚΔ, στην επίτευξη των ΣΒΑ του ΟΗΕ και των στόχων της ΕΕ για το κλίμα που ορίζονται στην Πράσινη Συμφωνία· παροτρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις όσον αφορά την οικονομικά προσιτή στέγαση· δηλώνει ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν εθνικά σχέδια οικονομικά προσιτής στέγασης στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, και ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ειδικές στρατηγικές για την άρση των εμποδίων στην άσκηση του δικαιώματος στη στέγαση, όπως οι διακρίσεις, η κερδοσκοπία, οι καταχρηστικές πιστωτικές πρακτικές, η αρπαγή γαιών, οι συγκρούσεις, οι αναγκαστικές εξώσεις, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η τρωτότητα σε καταστροφές·

35. τονίζει την ανάγκη βελτίωσης του δείκτη τιμών κατοικιών· θεωρεί ότι μια κατοικία είναι οικονομικά προσιτή όταν τα χρήματα που απομένουν στον ένοικο επαρκούν τουλάχιστον για την κάλυψη άλλων βασικών δαπανών για μια αξιοπρεπή διαβίωση· τονίζει την ανάγκη να αναπτυχθεί ένας ολοκληρωμένος ορισμός της «οικονομικά προσιτής στέγασης» σε επίπεδο ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη ένα ευρύ φάσμα δεικτών, όπως τα ποσοστά εξώσεων και φτώχειας· επισημαίνει ότι το ισχύον κατώτατο όριο αναφοράς για το ποσοστό επιβάρυνσης του κόστους στέγασης που ανέρχεται στο 40 % του διαθέσιμου εισοδήματος ενός νοικοκυριού δεν αντιστοιχεί ακριβώς στον αριθμό των νοικοκυριών που επιβαρύνονται υπερβολικά από το κόστος στέγασης· ζητεί την επαναξιολόγηση του κατώτατου ορίου αναφοράς και καλεί την Eurostat να καταρτίσει πληρέστερα σύνολα δεδομένων σχετικά με τις δαπάνες στέγασης των νοικοκυριών, με εύρος τιμών 5 % μεταξύ 25 % και 40 % του διαθέσιμου εισοδήματος·

36. παροτρύνει την Επιτροπή να παράσχει ακριβέστερα, ποιοτικά και συγκρίσιμα δεδομένα σχετικά με τις αγορές ακινήτων και να παρακολουθεί την οικονομική προσιτότητα της στέγασης σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ άλλων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσω των ευρωπαϊκών στατιστικών της Eurostat για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Ενεργειακής Πενίας, λαμβάνοντας υπόψη τον κατακερματισμό των εθνικών αγορών ακινήτων και τις διαφορές μεταξύ των κρατών μελών·

37. καλεί το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να επαναφέρουν τις άτυπες συνεδριάσεις των αρμόδιων για ζητήματα στέγασης υπουργών, να μεριμνήσουν επίσης για τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου και να επιτρέψουν τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων παραγόντων σε αυτές και να παρουσιάσουν μια αναθεωρημένη εκδοχή των σημείων επαφής για τη στέγαση, προκειμένου να θεσπιστεί ένας μηχανισμός για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, και να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την καταπολέμηση της έλλειψης στέγης και την παροχή αξιοπρεπούς και οικονομικά προσιτής στέγασης·

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

38. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνεργάζονται και να χρηματοδοτούν τις κοινωνικές επενδύσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση προβλημάτων στέγασης με τους κοινωνικούς εταίρους, την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα, πολλοί εκ των οποίων διαδραματίζουν και μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη και διατήρηση επαρκών λύσεων στέγασης για τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες·

39. καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν περισσότερο σε οίκους ευγηρίας που παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες φροντίδας και είναι προσβάσιμες σε ένα ευρύτερο φάσμα του γηραιότερου πληθυσμού·

Διασφάλιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ακινήτων και της λειτουργίας των αγορών ακινήτων χωρίς αποκλεισμούς

40. επισημαίνει ότι το 25,1 % των Ευρωπαίων ενοικιαστών δαπανούν πάνω από το 40 % του εισοδήματός τους για ενοίκια ενώ οι τιμές των ενοικίων αυξάνονται συνεχώς ([43])· καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να θεσπίσουν νομικές διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων σαφών κανόνων μίσθωσης, για την προστασία των δικαιωμάτων των ενοικιαστών και των ιδιοκτητών, να προωθήσουν την προστασία τόσο των ιδιοκτητών όσο και των ενοικιαστών, και να αποτρέψουν τις εξώσεις, μεταξύ άλλων με την αιτιολογία της ανακαίνισης του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση ενοίκων κατοικιών που απαλλοτριώθηκαν από το κράτος στο πλαίσιο διαδικασίας αποκατάστασης· καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να διασφαλίσουν τη διαφάνεια των ενοικίων καθώς και να στηρίξουν τις οργανώσεις που ασχολούνται με την προστασία των ενοικιαστών και των ιδιοκτητών, και να θεσπίσουν διαδικασίες επίλυσης νομικών διαφορών όσον αφορά το χαμηλό ελάχιστο όριο·

41. καλεί τα κράτη μέλη να ασκούν πολιτικές για τη στέγαση που βασίζονται στην αρχή της ουδετερότητας μεταξύ ιδιοκτησίας κατοικιών, μίσθωσης κατοικιών με ιδιωτικό συμφωνητικό και ενοικίασης κοινωνικών κατοικιών· καλεί την Επιτροπή να σεβαστεί την εν λόγω αρχή στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο· πιστεύει ότι το δικαίωμα στη στέγαση δεν θα πρέπει να ορίζεται στενά ως πρόσβαση στην κοινωνική στέγαση, αλλά γενικότερα ως δικαίωμα διαμονής σε ένα ήρεμο, ασφαλές και αξιοπρεπές περιβάλλον· τονίζει την ανάγκη θέσπισης διαφανών κριτηρίων επιλεξιμότητας για κοινωνικές και χρηματοδοτούμενες από δημόσιους πόρους κατοικίες προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση στη στέγαση· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν εθνικές στρατηγικές για την πρόληψη των κοινωνικών διακρίσεων, μέσω της ευρύτερης γεωγραφικής κατανομής της κοινωνικής στέγασης, η οποία θα είναι διαθέσιμη για όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως καθεστώτος, φύλου, θρησκεύματος ή εθνικότητας· καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την πρόσβαση στη στέγαση και να προωθήσουν τη δημιουργία οικισμών με ανομοιογενή πληθυσμό μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε πιστωτικές διευκολύνσεις και της ενοικίασης με το δικαίωμα αγοράς για νέους, οικογένειες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος και άτομα από κοινωνικά και οικονομικά μειονεκτούσες ομάδες· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τον τραπεζικό τομέα για την έκδοση εγγυημένων από το κράτος προσιτών δανείων για τις προαναφερθείσες κοινωνικές ομάδες, αποτρέποντας παράλληλα τις χρηματοπιστωτικές φούσκες και την υπερχρέωση·

42. καλεί τα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν περισσότερο ώστε να επανορθώσουν τυχόν ανισότητες στην αγορά ακινήτων, παρέχοντας μεταξύ άλλων εμπεριστατωμένες πληροφορίες για τη λειτουργία των εν λόγω αγορών, τον αριθμό και τη γεωγραφική κατανομή των συναλλαγών, τις τάσεις των τιμών σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς και το δυναμικό ανάπτυξης σε άλλα τμήματα·

43. τονίζει ότι οι κατάλληλες πολιτικές και τα μέτρα που στηρίζουν την επαρκή προσφορά στέγης είναι ζωτικής σημασίας για την εξισορρόπηση και την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της στέγασης, προκειμένου να ωφεληθεί το σύνολο της κοινωνίας και να εξασφαλιστεί ένα οικονομικά προσιτό και ακμάζων περιβάλλον διαβίωσης για όλους· πιστεύει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να είναι σκόπιμα, συγκεκριμένα και στοχευμένα για την εφαρμογή του δικαιώματος στη στέγαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, και ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους και να δίνουν προτεραιότητα στις ανάγκες των μειονεκτούντων και περιθωριοποιημένων ατόμων ή ομάδων που ζουν σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη, με την υποστήριξη της Επιτροπής, να διασφαλίσουν την παροχή επαρκούς, κατάλληλης και οικονομικά προσιτής κοινωνικής στέγασης για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών αυτών των ατόμων και ομάδων·

44. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν πολιτικές ανέγερσης κτιρίων που θα προάγουν την οικονομική ανάπτυξη στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19·

45. επισημαίνει με ανησυχία την αυξανόμενη χρηματιστηριοποίηση της αγοράς ακινήτων, ιδίως στις πόλεις, όπου οι επενδυτές αντιμετωπίζουν τη στέγαση ως εμπορεύσιμο στοιχείο και όχι ως ανθρώπινο δικαίωμα· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη συμβολή των πολιτικών και των κανονισμών της ΕΕ στη χρηματιστηριοποίηση της αγοράς στέγης, καθώς και την ικανότητα των εθνικών και τοπικών αρχών να διασφαλίζουν το δικαίωμα στη στέγαση· καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές να θεσπίσουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση των κερδοσκοπικών επενδύσεων, να υιοθετήσουν πολιτικές που ευνοούν τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων και να αναπτύξουν πολιτικές αστικού και αγροτικού σχεδιασμού που ευνοούν την οικονομικά προσιτή στέγαση, την κοινωνική ανάμειξη και την κοινωνική συνοχή·

([43]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/digpub/housing/index.html?lang=en

46. τονίζει ότι η διαφάνεια στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων και στις συναλλαγές είναι ζωτικής σημασίας για την πρόληψη των στρεβλώσεων της αγοράς ακινήτων και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στον εν λόγω τομέα· επαναλαμβάνει την υποχρέωση της Επιτροπής, που απορρέει από την οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, να υποβάλει έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ανάγκη εναρμόνισης των πληροφοριών που αφορούν την ιδιοκτησία ακινήτων και τη διασύνδεση των εν λόγω εθνικών μητρώων, προκειμένου να αποτραπεί η κερδοσκοπία· επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, την έκκλησή του της 26ης Μαρτίου 2019, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν δημόσια προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς πραγματικούς δικαιούχους εκτάσεων γης και ακινήτων·

47. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρέχουν αποτελεσματικότερη προστασία στους δανειολήπτες ενυπόθηκων δανείων από εξώσεις· τονίζει ότι όσοι εξαναγκάζονται σε έξωση θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους ενώπιον δικαστηρίου· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους ισχύοντες δεσμευτικούς κανόνες δεοντολογίας ή, κατά περίπτωση, να θεσπίσουν νέους κανόνες για τους πιστωτές, τους διαχειριστές πιστώσεων και τους αγοραστές πιστώσεων, ώστε να αποφεύγονται οι παραπλανητικές πρακτικές, η παρενόχληση και η παραβίαση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, τουλάχιστον όσον αφορά τα ενυπόθηκα δάνεια· θεωρεί ότι οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να προσδιορίζουν ιδίως προϋποθέσεις για εύλογα και βιώσιμα μέτρα ρύθμισης που θα ισχύουν παράλληλα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2014/17/ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την ανάγκη για νομοθετική πρόταση σχετικά με τον καθορισμό ενός ελάχιστου λόγου δανείου/αξίας στην αγορά όσον αφορά τα ενυπόθηκα δάνεια· καλεί την Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της τον αντίκτυπο που έχουν στην αγορά ακινήτων οι εκάστοτε προτάσεις της για τη θέσπιση κανόνων όσον αφορά την τιτλοποίηση·

48. επισημαίνει ότι η κλιμακωτή αύξηση της βραχυπρόθεσμης ενοικίασης παραθεριστικών καταλυμάτων μειώνει τον αριθμό των κατοικιών που διατίθενται στην αγορά και αυξάνει τις τιμές, γεγονός που μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των αστικών και τουριστικών κέντρων· καλεί την Επιτροπή να ερμηνεύσει την οδηγία για τις υπηρεσίες σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C-390/18), η οποία ορίζει την οικονομική προσιτότητα της στέγασης και την έλλειψη ενοικιαζόμενων κατοικιών ως «επιτακτικό λόγο που σχετίζεται με το δημόσιο συμφέρον», και, ως εκ τούτου, να παράσχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στις εθνικές και τοπικές αρχές για τον καθορισμό αναλογικών κανόνων για τις υπηρεσίες φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής καταχώρισης του εκάστοτε ακινήτου ως τουριστικού καταλύματος, του περιορισμού των αδειών και των πολιτικών ειδικών ζωνών, του περιορισμού της χρονικής διάρκειας, της αποφυγής της «τουριστικοποίησης», της εκκένωσης αστικών κέντρων και της υποβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων· παροτρύνει την Επιτροπή να συμπεριλάβει στον νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες πρόταση με την οποία θα εισάγονται υποχρεώσεις που θα καθιστούν υποχρεωτική την ανταλλαγή πληροφοριών για πλατφόρμες στην αγορά βραχυπρόθεσμης εκμίσθωσης καταλυμάτων, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, καθώς η πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες είναι απαραίτητη για τις αρχές για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας οικονομικά προσιτής στέγασης·

49. υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη ότι η μη ρύθμιση της αγοράς ακινήτων και των χρηματοπιστωτικών παραγόντων που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και κατάλληλη στέγαση για όλους, ισοδυναμεί με μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά το δικαίωμα στη στέγαση·

50. ζητεί να αναγνωριστεί εν γένει η στέγαση, και όχι μόνο η κοινωνική στέγαση, ως κοινωνική υπηρεσία γενικού συμφέροντος δεδομένου ότι αυτό είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση του δικαιώματος σε οικονομικά προσιτή και αξιοπρεπή στέγαση για όλους·

Επένδυση σε κοινωνική, δημόσια, οικονομικά προσιτή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση

51. Τονίζει ότι το επενδυτικό κενό για οικονομικά προσιτή στέγαση ανέρχεται σε 57 δισεκατομμύρια EUR ετησίως ([44])· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καλύψουν κατά προτεραιότητα το επενδυτικό χάσμα στην οικονομικά προσιτή στέγαση· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να πραγματοποιούν τις απαιτούμενες πράσινες και κοινωνικές δημόσιες επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τη βελτίωση της κοινωνικής, δημόσιας, οικονομικά προσιτής και ενεργειακά αποδοτικής στέγασης· ζητεί, επιπλέον, μια εναρμονισμένη λογιστική για τη μεθοδολογία της απόσβεσης των επενδύσεων όσον αφορά την οικονομικά προσιτή στέγαση·

52. υπενθυμίζει ότι, ως υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), η κοινωνική στέγαση εξαιρείται από τις απαιτήσεις κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων· υπενθυμίζει ότι η κοινωνική στέγαση είναι ο μόνος τομέας στην απόφαση σχετικά με τις ΥΓΟΣ για τον οποίο η Επιτροπή αναφέρει μια ομάδα-στόχο (πολίτες σε μειονεκτική θέση ή μη προνομιούχες κοινωνικές ομάδες), κάτι που δεν ισχύει για άλλες κοινωνικές υπηρεσίες· πιστεύει ότι αυτό μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα παροχής κοινωνικής και οικονομικά προσιτής στέγασης για όλους· αναγνωρίζει ότι δεν υπάρχει κοινά αποδεκτός ορισμός της κοινωνικής στέγασης σε επίπεδο ΕΕ· προειδοποιεί, ωστόσο, ότι ο στενός ορισμός της κοινωνικής στέγασης που περιορίζεται μόνο στη «στέγαση για πολίτες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ή για μη προνομιούχες κοινωνικές ομάδες, που λόγω των δυσχερειών φερεγγυότητας δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν στέγη υπό τις συνθήκες της αγοράς», είναι περιοριστικός και εμποδίζει τα κράτη μέλη να καθορίζουν τις ΥΓΟΣ και τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας· τονίζει ότι οι ΥΓΟΣ στον τομέα της στέγασης θα πρέπει πρωτίστως να έχουν ως γνώμονα τις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται από τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, δεδομένου ότι οι εν λόγω αρχές έχουν την

([44]) Έκθεση της ειδικής ομάδας υψηλού επιπέδου για τις επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές στην Ευρώπη με τίτλο: «Ώθηση των επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές στην Ευρώπη» (Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe) (2018).

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου 2021

αρμοδιότητα να προσδιορίζουν και να διαχειρίζονται τις στεγαστικές ανάγκες και τις συνθήκες διαβίωσης των διαφόρων ομάδων, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, και δεδομένου ότι οι εν λόγω αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην καλά στοχευμένη λήψη αποφάσεων· προτρέπει την Επιτροπή να προσαρμόσει τον ορισμό της ομάδας στόχου όσον αφορά την κοινωνική και δημόσια χρηματοδοτούμενη στέγαση στους κανόνες που διέπουν τις ΥΓΟΣ, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να στηρίξουν τη στέγαση για όλες τις ομάδες των οποίων οι ανάγκες για αξιοπρεπή και οικονομικά προσιτή στέγαση δεν μπορούν να καλυφθούν εύκολα υπό τις συνθήκες της αγοράς, εξασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή χρηματοδότηση για τα πλέον μειονεκτούντα άτομα, προκειμένου να αποδεσμευτούν οι επενδύσεις και να εξασφαλιστεί οικονομικά προσιτή στέγαση, ουδετερότητα όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτων, βιώσιμη αστική ανάπτυξη, καθώς και να δημιουργηθούν οικισμοί με ανομοιογενείς κοινωνικές ομάδες και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή·

53. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν περαιτέρω τις επενδύσεις της Ένωσης σε κοινωνική, δημόσια, ενεργειακά αποδοτική, κατάλληλη και οικονομικά προσιτή στέγαση, καθώς και τις επενδύσεις που αποκοπούν στην αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης και του αποκλεισμού από τη στέγαση· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, του InvestEU, του ΕΚΤ +, του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του μέσου «Next Generation EU», και ιδίως μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού (CRII) και της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού + (CRII +)· ζητεί να ενταθεί η συνέργεια μεταξύ αυτών των προαναφερθέντων μέσων· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη χρηματοδότηση κοινωνικών και οικονομικά προσιτών στεγαστικών δανείων μέσω του InvestEU και του ευρύτερου χαρτοφυλακίου της ΕΤΕπ· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, να επενδύσουν κατά προτεραιότητα στην κοινωνική πρόοδο, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, προκειμένου να προστατεύσουν τα ευάλωτα άτομα από τις δυσμενείς επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης, και να ενσωματώσουν τα σχέδια κοινωνικής προόδου στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, περιγράφοντας τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστούν οι αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και το που θα διοχετευθούν οι κοινωνικές επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε κοινωνικές κατοικίες· καλεί επειγόντως την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί πάροχοι κοινωνικής και δημόσιας οικονομικά προσιτής στέγασης θα έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικά κονδύλια της ΕΕ και της ΕΤΕπ· ζητεί από την ΕΤΕπ να προσπαθήσει εν προκειμένω να ενισχύσει τη χορήγηση κονδυλίων μέσω στοχευμένης τεχνικής βοήθειας και στενότερης συνεργασίας με χρηματοοικονομικούς διαμεσολαβητές και με τα κράτη μέλη·

54. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη χρήση ευρωπαϊκών προγραμμάτων που στηρίζουν την ανοικοδόμηση κατοικιών προκειμένου να καταστεί η στέγαση οικονομικά προσιτή·

55. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι όλα τα μελλοντικά έργα κατασκευής και αποκατάστασης κατοικιών αποσκοπούν στην προώθηση έξυπνων κτιρίων, όπου η κατανάλωση νερού και ενέργειας μπορεί να παρακολουθείται και να καταστεί αποδοτικότερη ως προς το κόστος, σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κλίμα·

56. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αναγνωρίσουν, να στηρίξουν και να χρηματοδοτήσουν δημοκρατικές και συνεργατικές λύσεις στέγασης με πρωτοβουλία των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών καταπιστευμάτων γης, ως νόμιμων και βιώσιμων μέσων για παροχή ακινήτων στη σχετική αγορά και κοινωνικής στέγασης· ζητεί μια βιώσιμη προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση της αστικής γης, δίνοντας, για παράδειγμα, προτεραιότητα στην αποκατάσταση εγκαταλελειμμένων κατοικιών έναντι της κατασκευής νέων·

o

o o

57. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.